

Nota van toelichting

Algemeen

1. Doel van het besluit

Met dit besluit wordt allereerst beoogd een reductie van de gepercipieerde administratieve lasten tot stand te brengen die voortvloeien uit het Vrijstellingsbesluit Wbp. Daarnaast wordt beoogd het Vrijstellingsbesluit Wbp op enige onderdelen aan te passen naar aanleiding van een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, alsmede een verruiming van het vrijstellingsregime tot stand te brengen met betrekking tot de doorgifte van gegevens naar derde landen. Verder worden enige wijzigingen aangebracht in het Besluit kostenvergoeding rechten betrokkenen Wbp die tot doel hebben de tekst beter aan te laten sluiten op de tekst van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), alsmede een voor de praktijk belangrijke regeling te treffen voor de vergoeding van de kosten gemoeid met de afgifte van röntgenfoto's. Tenslotte vindt aanpassing van het Meldingsbesluit Wbp plaats teneinde de mogelijkheid open te stellen om meldingen gedaan in verband met een groep in de zin van artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek door één verantwoordelijke te kunnen doen en worden meldingen in de Engelse taal mogelijk gemaakt.

2. Vermindering administratieve lasten en nalevingskosten

In de brief van de Minister van Financiën en de Staatssecretaris van Economische Zaken aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 13 april 2006 (Kamerstukken II 2005/06, 29 515, nr. 135) is een algemene uiteenzetting gegeven over de toenmalige stand van zaken van de rijksbrede aanpak van administratieve lasten en irritaties voor het bedrijfsleven. In het bij die brief gevoegde overzicht is een opsomming gegeven van de destijds voorgenomen maatregelen, met inbegrip van die op het gebied van het Ministerie van Justitie.

Bij brief van de Minister van Justitie aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 24 april 2006 (Kamerstukken II 2005/06, 29 515, nr. 136) zijn deze maatregelen nader toegelicht. Deze maatregelen zouden enerzijds een aantal wijzigingen van de Wbp en anderzijds een aantal wijzigingen van het Vrijstellingsbesluit Wbp kunnen omvatten.

In het bij koninklijke boodschap van 22 januari 2009 ingediende voorstel van wet houdende *wijziging van de Wet bescherming persoonsgegevens in verband met de vermindering van administratieve lasten, nalevingskosten, wijzigingen teneinde wetstechnische gebreken te herstellen en enige andere wijzigingen* (Kamerstukken II 2008/09, 31 841, nr. 2) zijn de wijzigingen van de Wbp ter uitvoering van dit voornemen opgenomen.

Met betrekking tot het Vrijstellingsbesluit Wbp wordt in laatstbedoelde brief onder meer gesteld dat door een uitbreiding en verduidelijking de gepercipieerde lasten en ergernis over de Wbp kunnen worden verminderd. Een helder en beter toegankelijk Vrijstellingsbesluit Wbp zal het aantal onnodige meldingen - een verplichting op grond van artikel 27 Wbp - kunnen terugdringen. Met dit besluit is bedoeld daaraan invulling te geven. De betrekkelijk lange periode tussen het oorspronkelijke voornemen en de uitvoering daarvan is benut om een aantal nieuwe suggesties van het georganiseerd bedrijfsleven in dit besluit op te nemen.

Hoewel het wetsvoorstel en dit besluit voortvloeien uit dezelfde voorgenomen maatregelen, staat dit besluit in wetgevingstechnische zin overigens los van het wetsvoorstel.

3. Inhoud van het besluit

3.1 Vrijstellingsbesluit Wbp

Het grootste gedeelte van dit besluit betreft de wijzigingen van het Vrijstellingsbesluit Wbp (artikel III van het onderhavige besluit). Die wijzigingen vallen in drie categorieën te onderscheiden. De eerste categorie betreft uitbreiding van het aantal vrijstellingen van de meldplicht voor verwerkingen. De tweede categorie betreft een aanpassing van het Vrijstellingsbesluit Wbp aan de maatschappelijke ontwikkelingen. De derde categorie betreft een verruiming van de vrijstelling van de meldplicht voor gegevensverkeer met derde landen.

Bij de uitbreidingen gaat het om vrijstellingen voor verwerkingen die nauw aansluiten bij categorieën van verwerkingen waarvoor reeds een vrijstelling bestond. Zo regelt artikel 15 van het Vrijstellingsbesluit Wbp de vrijstelling voor juridische dienstverleners en accountants. De vrijstelling voor de juridische dienstverleners was beperkt tot advocaten, notarissen en andere rechtshulpverleners. Er is geen goede reden die vrijstelling niet ook tot de gerechtsdeurwaarder uit te strekken. Vergelijkbare uitbreidingen worden aangebracht in de bepalingen die de vrijstelling regelen voor bureaus voor werving en selectie van personeel, de alternatieve gezondheidszorg, de gastouderopvang en het private onderwijs- en cursusaanbod. Met deze uitbreidingen wordt beoogd

het aantal onnodige meldingen zo veel mogelijk terug te dringen. Juist omdat het bij de uitbreiding gaat om het aansluiten bij reeds in het Vrijstellingsbesluit Wbp geregelde gevallen, geldt ook ten aanzien van de uitbreiding dat het verwerkingen betreft waarbij de inbreuk op de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Wbp onwaarschijnlijk is.

Bij de aanpassing van het Vrijstellingsbesluit Wbp aan de maatschappelijke ontwikkelingen is het noodzakelijk dat onnodige belemmeringen in de ontwikkeling van inmiddels algemeen gebruikelijke ICT-toepassingen als intranet en persoonlijke websites en weblogs zo veel mogelijk worden opgeheven.

Er bestaan talloze manieren zijn waarop persoonsgegevens worden gepubliceerd op internet. Het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 6 november 2003 (C-101/01, Lindqvist, Jur 2003, I - 12971) heeft duidelijk gemaakt dat artikel 3, tweede lid, tweede gedachtestreepje, van *richtlijn nr. 95/46/EG van het Europese Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PbEG L 281)* (hierna: de richtlijn), waarin een algemene exceptie is geregeld voor verwerkingen van persoonlijke en huishoudelijke aard, niet te ruim mag worden geïnterpreteerd. Het Hof van Justitie heeft duidelijk overwogen dat die exceptie niet ziet op de verwerking van gegevens van persoonlijke en huishoudelijke aard op internet, onder meer omdat door gebruik van dat publicatiemedium die gegevens onder ogen van een in beginsel onbeperkt aantal derden kan komen. Daaruit volgt dat de meldplicht van artikel 27 Wbp ook van toepassing is op verwerkingen van persoonlijke en huishoudelijke aard, voor zover die op internet plaatsvinden.

De consequenties hiervan zijn vergaand. Vele burgers maken gebruik van persoonlijke websites, weblogs en dergelijke middelen, terwijl het bij deze verwerkingen onwaarschijnlijk is dat daardoor inbreuk wordt gemaakt op de fundamentele rechten en vrijheden van betrokkenen. Tegelijkertijd is er wel sprake van een, voor dit type gevallen, overbodige en inhoudsloze formaliteit in de vorm van een meldplicht. Dergelijke verwerkingen kunnen dan ook zonder meer worden vrijgesteld van de meldplicht. Het nieuwe artikel 38b van het Vrijstellingsbesluit Wbp strekt daartoe. Ook bij de bestaande vrijstellingsregelingen wordt, waar daartoe aanleiding bestaat, een regeling getroffen voor de verwerking van persoonsgegevens op websites.

Ook voor de verwerking van persoonsgegevens via intranetten of websites die niet een persoonlijk of huishoudelijk doel dienen zijn er in de praktijk zijn talloze toepassingen die geen inbreuk maken op de fundamentele rechten en vrijheden van betrokkenen. Er zijn uit het oogpunt van bescherming van persoonsgegevens doorgaans wel enige relevante verschillen te maken tussen persoonlijke websites en weblogs en intranettoepassingen. Een verwerking met behulp van intranet gebeurt meestal binnen het raam van een arbeidsverhouding of het lidmaatschap van een sportvereniging of club. De rechtvaardiging van het verwerken van persoonsgegevens op deze wijze, berust meestal niet of niet uitsluitend op de toestemming van de betrokkene. Dat betekent dat het stellen van een aantal voorwaarden aan het verlenen van de vrijstelling noodzakelijk is. In arbeidsverhoudingen is de instemming van de ondernemingsraad noodzakelijk. Verder dient de toegang tot de informatie adequaat te zijn afgebakend tot de direct betrokkenen en leidinggevenden, mits voorzien is in autorisatie, bijvoorbeeld door middel van een wachtwoordbeveiliging. In het nieuwe artikel 38a zijn deze voorwaarden opgenomen.

In artikel 44 van het Vrijstellingsbesluit Wbp is een nieuwe regeling opgenomen van de vrijstelling van de meldplicht voor verwerkingen die (mede) zijn bestemd voor doorgifte naar derde landen. Allereerst is geregeld dat de vrijstelling van de meldplicht betrekking heeft op derde landen die buiten de Europese Economische Ruimte zijn gelegen, in plaats van buiten de Europese Unie. Dat is noodzakelijk, aangezien uit *Besluit van het Gemengd Comité van de EER nr. 83/1999 van 25 juni 1999 tot wijziging van Protocol nr. 37 en bijlage XI (Telecommunicatiediensten) bij de EER-Overeenkomst (PbEG 2000 L 296)* voortvloeit dat Noorwegen, IJsland en Liechtenstein in elk geval wat betreft de toepassing van hoofdstuk IV van de richtlijn gelijkgesteld zijn met de landen van de Europese Unie.

In onderdeel a is geregeld dat verwerkingen niet meer behoeven te worden gemeld wanneer de Europese Commissie op grond van artikel 25, zesde lid, van de richtlijn heeft geoordeeld dat in het desbetreffende derde land waarborgen voor een passend niveau van gegevensbescherming worden geboden. Het betreft hier een eigen bevoegdheid van de Commissie. Van deze bevoegdheid is in het verleden een bescheiden aantal malen gebruik gemaakt. Canada en Zwitserland zijn daarvan voorbeelden. De nieuwe regeling sluit aan bij de voorgestelde wijziging van artikel 78 van de Wbp, opgenomen in artikel I, onderdeel K, van het in paragraaf 2 van deze nota genoemde voorstel van wet. Laatstbedoelde wijziging strekt ertoe ondubbelzinnig te regelen dat persoonsgegevens, behoudens de waarborgen van hoofdstuk 2 van de Wbp, zonder aanvullende garanties aan de desbetreffende landen kunnen worden doorgegeven. Aangezien de procedure tot vaststelling door de Commissie al de nodige garanties biedt, is er geen reden in Nederland ook nog garanties te verlangen in de zin van een meldplicht of vergunningvereiste. Daarnaast is ook ruimte gelaten voor

vrijstelling van de meldplicht als uit een besluit van de Raad van Ministers van de Europese Unie voortvloeit dat in een derde land waarborgen voor een passend niveau van gegevensbescherming bestaan. Dergelijke besluiten vinden hun grondslag niet in de richtlijn, maar in de artikelen 24 en 38 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Een voorbeeld van een dergelijk besluit is *besluit nr. 2008/651/GBVB/JPZ van de Raad van de Europese Unie van 30 juni 2008 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van een overeenkomst tussen de Europese Unie en Australië inzake de verwerking en overdracht van persoonsgegevens van passagiers (PNR-gegevens) uit de Europese Unie door luchtvaartmaatschappijen aan de Australische douane (PbEU L 213)*.

Onderdeel b van artikel 44 van het Vrijstellingsbesluit Wbp is ongewijzigd gebleven.

In onderdeel c is geregeld dat wanneer persoonsgegevens in overeenstemming met *beschikking van 26 juli 2000, nr. 2000/520/EG, overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad, betreffende de gepastheid van de bescherming geboden door de Veiligheidsbeginselen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de daarmee verband houdende Vaak gestelde vragen, die door het ministerie van Handel van de Verenigde Staten zijn gepubliceerd (PbEG L 215)* (hierna: *Safe Harbor Principles*) aan een verantwoordelijke of bewerker in de Verenigde Staten worden overgedragen, evenmin nog een melding van die specifieke verwerking noodzakelijk is. Genoemde beschikking bevat immers de nodige waarborgen, zodat er geen noodzaak is in Nederland nog aanvullende garanties in de vorm van een meldplicht te verlangen.

Ook onderdeel d is nieuw. Al geruime tijd gaan grote multinationale ondernemingen ertoe over om intern bindende gedragscodes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens voor hun onderneming vast te stellen. Dergelijke codes, *Binding Corporate Rules* geheten, moeten op basis van artikel 26, tweede lid, van de richtlijn door de toezichthouder van de lidstaat waar de aanvraag wordt gedaan, worden goedgekeurd, uiteraard in samenspraak met de toezichthouders van de andere EU-lidstaten die het mede aangaat. In Nederland is de grondslag van een dergelijke goedkeuring een vergunning als bedoeld in artikel 77, tweede lid, van de Wbp. Grondslag en procedure van het onderzoek door de betrokken toezichthouders is gedetailleerd vastgelegd in de documenten WP 74, 107, 108 en 155 van de Werkgroep als bedoeld in artikel 29 van de richtlijn. Deze documenten zijn bekendgemaakt op website van de Werkgroep (www.ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2009_en.htm). Een dergelijk onderzoek voorziet in combinatie met een vergunningprocedure in zodanig sterke waarborgen dat een meldplicht geen toegevoegde waarde meer heeft waar het gaat om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

3.2 Besluit kostenvergoedingen rechten betrokkenen Wbp

In artikel I van het onderhavige besluit zijn enige aanpassingen opgenomen van het Besluit kostenvergoedingen rechten betrokkenen Wbp. Het betreft enige aanpassingen van de maximumbedragen. Verder is een expliciete regeling getroffen voor de vergoeding van afdrucken van röntgenfoto's.

3.3 Meldingsbesluit Wbp

In artikel II, onderdeel B, van het onderhavige besluit is een voorziening getroffen voor een vereenvoudiging van de meldplicht voor grote ondernemingen. Uit artikel 2 van het Vrijstellingsbesluit Wbp volgt dat een vrijstelling van de meldplicht alleen betrekking kan hebben op de verwerkingen van één verantwoordelijke. In grote ondernemingen is de praktijk dikwijls zo dat verwerkingen feitelijk onder verantwoordelijkheid van één rechtspersoon plaatsvinden, maar dat deze mede plaatsvinden ten behoeve van een of meer andere rechtspersonen die deel uitmaken van dezelfde onderneming. Daaruit volgt dan dat elke rechtspersoon aan wie een deel van de verantwoordelijkheid in de zin van de Wbp kan worden toegerekend is onderworpen aan de meldplicht, terwijl die meldplicht soms betrekking heeft op niet meer dan één verwerking. Op zichzelf genomen is dat geen ongebruikelijke situatie. De wetgever heeft ook rekening gehouden met gezamenlijke of gedeeltelijke verantwoordelijkheid (Kamerstukken II 1997/98, 25 892, nr. 3, blz. 58-59 en 133-134).

Dat dit effect heeft op de administratieve lasten voor het bedrijfsleven, is bij de vaststelling van de Wbp niet nadrukkelijk betrokken. Die effecten kunnen echter met een praktische oplossing worden gemitigeerd. Indien er sprake is van een groep in de zin van artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek kan één van de verantwoordelijken die van de groep deel uitmaken een melding doen mede namens de andere rechtspersonen die van die groep deel uitmaken. Er moet echter wel aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Zo dienen de doeleinden van alle verwerkingen waarop de melding betrekking heeft ten dienste te staan van de groep. De meldende rechtspersoon zal dit moeten aantonen. Verder zal bij de melding moeten worden aangegeven namens welke andere rechtspersonen uit de groep de melding geschiedt. De vennootschapsrechtelijke jaarverslaggeving kan daarbij behulpzaam zijn. Uiteraard heeft dit tot

gevolg dat ook wijzigingen in de melding als gevolg van veranderingen in de groep door de meldende rechtspersoon zullen moeten worden doorgegeven.

De hiermee bereikte vereenvoudiging van de meldplicht doet overigens niets af aan de verantwoordelijkheid als zodanig. Elk van de verantwoordelijken die in de melding zijn betrokken blijft verantwoordelijk voor de verwerking en blijft ook verantwoordelijk voor alle verplichtingen die voortvloeien uit de rechtsbetrekking tussen verantwoordelijke en betrokkene. Het blijft de verantwoordelijke die inhoud zal moeten geven aan de rechten van de betrokkene op inzage, correctie en verzet. Het zal op de weg van de meldende verantwoordelijke liggen de betrokkene daarbij zondig te assisteren.

In artikel II, onderdeel C, van het onderhavige besluit is een regeling getroffen voor het doen van de melding, bedoeld in artikel 27 van de Wbp in een andere dan de Nederlandse taal. Tot dusverre werd in de toezichtspraktijk van het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) de regel gehanteerd dat uit oogpunt van rechtszekerheid, eenvoud en efficiency uitsluitend een melding in de Nederlandse taal aanvaardbaar was (beslissing Cbp van 31 juli 2002, no. z2001 - 1678, Uitsprakenbundel Wet bescherming persoonsgegevens, Den Haag, 2009, blz. 432).

De vraag is of die toezichtspraktijk, waarvan het beginsel op zichzelf genomen kan worden onderschreven, in alle gevallen daadwerkelijk de eenvoud en efficiency ten goede komt. Immers, in veel multinationale ondernemingen wordt intern gecommuniceerd in het Engels. Dat geldt ook voor de interne communicatie over persoonsgegevens. Multinationale onderneming zullen, juist vanwege hun multinationale karakter, de vereiste meldingen in meer dan één lidstaat van Europese Unie moeten doen. Soms moeten meldingen plaatsvinden in het kader van een zelfcertificering in de Verenigde Staten, krachtens de *Safe Harbor Principles*. Dergelijke meldingen geschieden in het Engels. Een melding aan het Cbp wordt op grond van de regeling van de Minister van Justitie van 1 juli 2002, houdende regeling modelformulier en informatiedrager voor de melding van verwerking van persoonsgegevens bij het College bescherming persoonsgegevens (Stcrt. 137) (in de praktijk dikwijls aangeduid als de Meldingsregeling Wbp) in het Nederlands opgesteld. Het in de bijlage van de Meldingsregeling Wbp voorgeschreven formulier is in de Nederlandse taal opgesteld. Een multinationale onderneming moet dan vaak een vertaling maken van een document dat reeds in het Engels was opgesteld. Dit levert voor die onderneming administratieve lasten en nalevingskosten op. Om die kosten te voorkomen wordt in het onderhavige besluit de mogelijkheid geopend de melding in een andere taal dan het Nederlands te doen. In de Meldingsregeling Wbp zal dan de mogelijkheid worden geopend de melding in het Engels te doen. Andere talen worden voornamelijk niet aangewezen.

Ingevolge artikel 2:6, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht gebruiken bestuursorganen en onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen de Nederlandse taal, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald. Hoewel deze bepaling zich uitsluitend richt tot bestuursorganen en ambtenaren, en dus het verkeer van bestuursorgaan naar burger betreft, mag er van worden uitgegaan dat een afwijking van de normale situatie waarin het verkeer van burger naar bestuursorgaan uitsluitend in de Nederlandse (of de Friese) taal plaatsvindt, en waaraan een zeker structureel karakter niet kan worden ontzegd, ook een regeling bij wettelijk voorschrift behoeft. Hoewel voor het treffen van de beoogde voorziening volstaan zou kunnen worden met een wijziging van de bijlage bij de Meldingsregeling Wbp, wordt het passend geacht het beginsel dat een melding ook in een andere taal dan de Nederlandse kan worden gedaan op het niveau van de algemene maatregel van bestuur te regelen.

De Meldingsregeling Wbp behoeft daarmee overigens uiteraard nog de nodige aanpassingen. Van de gelegenheid zal gebruik worden gemaakt om te bezien of deze regeling ook overigens uit oogpunt van besparing van nalevingskosten en administratieve lasten aanpassing behoeft.

4. Adviezen

Bij brief van de Minister van Justitie van 10 mei 2007, no. 5484493/07/6, is een eerste ontwerp van dit besluit, gezamenlijk met het in paragraaf 2 van deze nota bedoelde wetsvoorstel voorgelegd aan het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal). Bij brief van 14 december 2007, nr. RL/FvK/2007/219, heeft Actal slechts een reactie op het wetsvoorstel gegeven. Aangezien besloten is dit besluit geheel te herschrijven en een advies op het ontwerp van dit besluit nog ontbrak, is een tweede ontwerp van het besluit voor advies aan Actal voorgelegd.

PM reactie Actal

Bij brief van de Minister van Justitie van 10 mei 2007, no. 5484493/07/6, is een eerste ontwerp van dit besluit, overeenkomstig artikel 51, tweede lid, van de Wbp, gezamenlijk met het in paragraaf 2 van deze nota bedoelde wetsvoorstel, voorgelegd voor advies aan het Cbp. Bij brief van 26 juli 2007, no. z2007-00676, heeft het Cbp advies uitgebracht. Het Cbp heeft in zijn advies een groot aantal raadgevingen en voorstellen ten aanzien van het Vrijstellingsbesluit Wbp en de

nota van toelichting gedaan. Die voorstellen zijn vrijwel alle overgenomen, met dien verstande dat enkele adviezen om redenen van wetgevingstechniek anders zijn uitgevoerd dan het Cbp voorstelde. Waar dit dienstig leek is in het artikelsgewijze deel van deze nota verwezen naar de argumenten en de ervaringen waar het Cbp in zijn advies aandacht voor vraagt. Het Cbp had geen opmerkingen ten aanzien van de wijzigingen van het Besluit kostenvergoeding rechten betrokkene Wbp.

Aangezien in het eerste ontwerp van dit besluit de wijziging van het Meldingsbesluit Wbp nog niet was opgenomen is een tweede ontwerp van het besluit voor advies aan het Cbp voorgelegd.

PM reactie Cbp

Bij brief van de Minister van Justitie van (), no. () is een ontwerp van dit besluit voor consultatie voorgelegd aan VNO/NCW.

PM reactie VNO/NCW

5. Kwantificering administratieve lasten en nalevingskosten

Het is niet mogelijk om de door het besluit beoogde vermindering van administratieve lasten eenduidig te kwantificeren. Hieraan ligt een belangrijke oorzaak ten grondslag. Er bestaat geen overzicht van het aantal verwerkingen dat potentieel door de meldplicht wordt bestreken, maar ten aanzien waarvan die plicht niet wordt nageleefd. Evenmin is duidelijk hoeveel verantwoordelijken als gevolg van de formulering van het Vrijstellingsbesluit in twijfel verkeren over de vraag of zij wel of niet onder een vrijstellingsbepaling vallen. Weliswaar ontvangt het Cbp voortdurend meldingen waarvan hij meent dat zij ten onrechte zijn gedaan, maar ten onrechte gedane meldingen zijn geen werkelijk betrouwbare maatstaf voor de aantallen die het werkelijk betreft en de kosten die daarmee zouden kunnen zijn gemoeid. Het is mede als gevolg van de zeer brede reikwijdte van de Wbp was het ook voor het Cbp onmogelijk dat aantal precies vast te stellen. Op grond van eerdere ervaringen moet bovendien worden aangenomen dat onderzoek naar deze "dark numbers" geen volledig beeld oplevert van die kosten. (Verwezen zij naar "Wat niet weet, dat niet deert, een evaluatieonderzoek naar de werking van de Wet bescherming persoonsgegevens in de praktijk" door ProFacto/Rijksuniversiteit Groningen, september 2008, aangeboden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij brief van de Minister van Justitie van 16 februari 2009, Kamerstukken II 2008/09, 31 051, nr. 4).

Het Cbp heeft niettemin een schatting gemaakt van 55.000 verwerkingen die nieuw kunnen worden vrijgesteld, of waarvan door verbeterde formulering duidelijk wordt dat zij zijn vrijgesteld. Het Cbp hanteert een norm van gemiddeld € 38,= aan kosten per melding, zodat de totale besparing aan kosten circa € 2,1 mln zou bedragen. Verder zullen de lasten die voortvloeien uit meldingen van geval tot geval verschillen. Voor sommige bedrijven kan dit een vermindering van administratieve lasten opleveren.

Naar schatting van het Cbp wordt zo'n 30% van de meldingen gedaan terwijl daar geen verplichting toe bestaat. Door verduidelijking van het Vrijstellingsbesluit Wbp wordt beoogd deze onverplichte meldingen tegen te gaan. Een vermindering van de op jaarbasis verwachte 5000 meldingen met 30% zou, gerekend met een bedrag van € 38,= per melding resulteren in een vermindering van ongeveer € 57.000 aan onverplichte lasten.

In het in opdracht van Actal in september 2006 door EIM opgestelde rapport over getiteld "Administratieve lasten in het privacydomein, reductievoorstellen nader bekeken" dat in opdracht van Actal is uitgevoerd wordt zelfs uitgegaan van een besparing van €203.400. Dit omdat het Cbp uitgaat van een last van €38 per melding zoals werd gehanteerd bij de nulmeting terwijl EIM uitgaat van de bijgestelde last van €113 per melding. Wanneer wordt uitgegaan van 30% van 6000 meldingen betekent dat een besparing van 1800 meldingen maal €113. Hoewel onverplichte meldingen niet als administratieve lasten kunnen worden gezien zal de reductie van deze meldingen in de praktijk worden ervaren als vermindering van administratieve lasten.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A bevat enige aanpassingen van artikel 2 van het Besluit kostenvergoeding rechten betrokkene Wbp in terminologisch opzicht. Aangezien artikel 35, tweede lid, van de Wbp niet spreekt van een "bericht", maar van een "mededeling", is de terminologie van artikel 2, voornoemd, daaraan aangepast.

Onderdeel B bevat enige aanpassingen van artikel 3 van het Besluit kostenvergoedingen rechten betrokkene Wbp met dezelfde strekking als die opgenomen in onderdeel A. Daarnaast wordt een afdruk van een röntgenfoto toegevoegd aan de uitzonderingen van artikel 3 voornoemd. Tot dusverre kon voor het leveren van de afdruk van een röntgenfoto een vergoeding van ten hoogste € 4,50 in rekening worden gebracht. Gelet op de met het vervaardigen van deze afdrucken gemoeide kosten is een hogere vergoeding gerechtvaardigd. Daarom wordt de kostenvergoeding voor röntgenfoto's overgebracht naar artikel 3 van het Besluit kostenvergoedingen rechten betrokkene Wbp, zodat deze maximaal € 22,50 bedraagt.

Artikel II

In *onderdeel A* is een nieuwe redactie van artikel 1 van het Meldingsbesluit Wbp vastgesteld. De oude redactie bevatte ten onrechte nog een begripsomschrijving van "Onze Minister". Dit begrip is reeds omschreven in artikel 1, onder j, van de Wbp. De in artikel 1 van de Wbp gedefinieerde begrippen hebben mede gelding in de op de Wbp berustende gedelegeerde regelgeving en behoeft daarom niet te worden herhaald in het Meldingsbesluit Wbp. De *onderdelen B en C* zijn uitvoerig toegelicht in paragraaf 3.3 van het algemeen gedeelte van de nota.

Artikel III

Onderdeel A strekt ertoe de in paragraaf 3.1 van het algemeen gedeelte van deze nota beschreven uitbreiding van de vrijstelling van de meldplicht voor websites en internettoepassingen uit te strekken tot het domein van het verenigingsleven. Er is zoveel mogelijk aangesloten aan de reeds toegelichte nieuwe artikelen 38 en 38a van het Vrijstellingsbesluit Wbp. Er is echter een belangrijk verschil. Bij sportverenigingen en daarmee gelijk te stellen organisaties mag worden aangenomen dat bij de verwerking van persoonsgegevens het element van toestemming een zwaardere rol kan spelen. Daarom is in de wijzigingen van artikel 3 de regel opgenomen dat de gegevens van de site moeten worden verwijderd, wanneer de betrokkene daarom verzoekt.

Aan artikel 3 Vrijstellingsbesluit Wbp zijn drie nieuwe onderdelen toegevoegd. In het tweede lid wordt een nieuw onderdeel c ingevoegd. Door dit onderdeel wordt het voor de hier bedoelde organisaties mogelijk gegevens van en over leden of begunstigers op hun eigen website te publiceren zonder de vrijstelling in gevaar te brengen. Een dergelijke publicatie moet wel door de ledenvergadering zijn goedgekeurd. In het derde lid wordt een nieuw onderdeel e toegevoegd dat het mogelijk maakt ook foto's of video's van activiteiten van de organisatie te verwerken. Voorwaarde voor de vrijstelling is dat de gegevens beveiligd worden tegen kennisneming door onbevoegden, bijvoorbeeld door middel van een adequate wachtwoordbeveiliging. Hiertoe is een nieuw vijfde lid ingevoegd. Daarnaast wijst het Cbp er terecht op dat het van belang is om de website en de achterliggende database te beveiligen tegen opvraging of openbaarmaking door derden, zoals zoekmachines. Dit vloeit voort uit artikel 13 van de Wbp. Aan het zesde lid is aan het slot een tweede volzin toegevoegd. Deze geeft de betrokkene of diens wettelijk vertegenwoordiger de mogelijkheid om de op hem betrekking hebbende persoonsgegevens te verwijderen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het recht van verzet als bedoeld in artikel 40 van de Wbp.

Onderdeel B betreft een verruiming van het vrijstellingenregime voor de sector commerciële arbeidsbemiddeling. Deze wijziging strekt ertoe werving- en selectiebureaus en headhunterondernemingen onder dit regime te brengen.

Onderdeel C betreft een verruiming van het vrijstellingenregime teneinde buiten twijfel te stellen dat in arbeidsverhoudingen zeer veel voorkomende verwerkingen in de vorm van lijstjes van verjaardagen, jubilea en soortgelijke gelegenheden niet onder de meldplicht vallen. In onderdeel 4 van onderdeel C wordt een omissie hersteld. Daarmee is buiten twijfel gesteld dat dienstverbanden van vrijwillige aard bij politie en brandweer voor het vrijstellingenregime voor personeelsadministraties gelijkgesteld zijn aan dienstverbanden met een reguliere bezoldiging.

In *onderdeel D* wordt door artikel 13 Vrijstellingsbesluit Wbp van een nieuw opschrift te voorzien en het eerste lid van laatstgenoemde bepaling opnieuw te formuleren duidelijk gemaakt dat de strekking van de in artikel 13 Vrijstellingsbesluit Wbp opgenomen vrijstelling aanmerkelijk ruimer is dan vaak wordt aangenomen. Het betreft hier dus geen inhoudelijke verruiming, maar een verduidelijking met de bedoeling onnodige meldingen te voorkomen. Zo bestond er naar het Cbp aangeeft in de desbetreffende sectoren wel eens onzekerheid over de vraag of een gastenbestand van een hotel of het cliëntenbestand van een makelaar in onroerende zaken wel waren vrijgesteld. Dat werd wel beoogd, maar niet altijd goed begrepen.

Onderdeel E is reeds toegelicht in paragraaf 3.1 van het algemeen gedeelte van deze nota.

Onderdelen F, G en H betreffen verruiming van het vrijstellingenregime in de sector zorg en welzijn. Op advies van het Cbp is de administratie van andere samenwerkingsverbanden van medische beroepbeoefenaren dan maatschappen eveneens onder de vrijstellingsregeling gebracht.

Er is een in de toepassingspraktijk van het Cbp gegroeid maximum van zes beroepsbeoefenaren per samenwerkingsverband gehanteerd. Er is verder geen reden om de vrijstelling voor patiëntenadministraties uitsluitend te beperken tot de beroepsbeoefenaren die vallen onder het bereik van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg. Onderdeel F stelt daarom ook de cliëntenadministratie van alternatieve genezers en therapeuten vrij van de meldplicht. Niet overgenomen is het voorstel van het Cbp om geen onderscheid te maken tussen patiënten en cliënten. Bij therapeuten zal niet altijd sprake zijn van behandelingen in curatieve zin waarbij de term patiënt passend is. Onderdeel G strekt ertoe om duidelijk te maken dat de vrijstelling voor zorginstellingen niet slechts betrekking hoeft te hebben op zorg in strikte zin, maar ook op de daarmee direct samenhangende voorzieningen. Onderdeel H betreft het herstel van een omissie. Ten onrechte waren verwerkingen ten behoeve van de kinderopvang in de vorm van gastouderopvang niet onder het vrijstellingsregime begrepen.

Onderdeel I betreft enkele wijzigingen van de vrijstellingsregeling voor verwerkingen ten behoeve van leerlingen-, studenten- en cursistenbestanden. Veel onderwijsinstellingen maken gebruik van internetvoorzieningen om met hun leerlingen, deelnemers of studenten te communiceren over de instelling, het onderwijs en de georganiseerde activiteiten. Voorbeelden daarvan zijn lesroosters, de docenten en begeleiders en hun bereikbaarheid. Omdat in dat geval ook gegevens worden verwerkt over de docenten en begeleiders zijn deze personen toegevoegd aan artikel 19, eerste lid, van het Vrijstellingsbesluit Wbp. Welke gegevens over hen mogen worden verwerkt is opgenomen in het derde lid in het nieuwe onderdeel k.

Aan artikel 19, tweede lid, Vrijstellingsbesluit Wbp worden na b twee nieuwe onderdelen c en d toegevoegd om de verwerking van persoonsgegevens op de eigen website van de instelling als subdoelstellingen van de verwerking mogelijk te maken voor het behouden van de vrijstelling. Het nieuwe onderdeel j van het derde lid maakt het mogelijk dat ook foto's en video's worden verwerkt. Op advies van het Cbp is de voorwaarde toegevoegd dat de gegevens beveiligd worden tegen kennisneming door onbevoegden, bijvoorbeeld door middel van een wachtwoord. Voorzover het gaat om gegevens die alleen van belang zijn voor de direct betrokken leerling of student, mag de informatie alleen voor die persoon toegankelijk zijn, door middel van een individuele toegangsbeveiliging. Daarvoor is een nieuw vijfde lid ingevoegd. Als een leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger bezwaar maken tegen opname van de persoonsgegevens op de website, dienen de gegevens onmiddellijk verwijderd te worden. Een voorziening hiervoor is opgenomen in het (alsdan) zesde lid, tweede volzin. Dit geeft de betrokkene of diens wettelijk vertegenwoordiger de mogelijkheid om de op hem betrekking hebbende persoonsgegevens te verwijderen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het recht van verzet, bedoeld in artikel 40 van de Wbp.

In *onderdeel J* is vastgelegd dat de verwerkingen door bestuursorganen ten behoeve van het toezicht op de naleving van wettelijk voorschriften ook zijn vrijgesteld wanneer diezelfde verwerkingen worden benut ten behoeve van de handhaving, uiteraard voor zover het desbetreffende bestuursorgaan bij of krachtens de wet is belast met die taak.

In *onderdeel K* wordt een voorziening getroffen om de vrijstelling van verwerkingen in de vorm van camerabeelden uit te breiden. De vrijstelling was tot dusverre beperkt tot persoonsgegevens die worden verwerkt in de vorm van beelden die zijn vervaardigd met openlijk aangebrachte beveiligingscamera's. Tot dusverre mochten deze beelden niet langer dan 24 uur na vervaardiging worden bewaard, tenzij zich binnen die termijn een incident voordeed dat zichtbaar was op die beelden en dat rechtvaardigde dat die beelden langer werden verwerkt ten behoeve van de afwikkeling van het incident. De praktijk wijst uit dat het vaak pas na een langere periode dan 24 uur duidelijk wordt dat gegevens die zijn vastgelegd op camerabeelden van belangrijke betekenis zijn. Een langere verwerkingsduur is gerechtvaardigd. Aangesloten wordt bij de verwerkingsduur van vier weken die ingevolge artikel 151c, zesde lid, van de Gemeentewet geldt voor beelden die zijn vervaardigd met camera's ten behoeve van de handhaving van de openbare orde onder verantwoordelijkheid van de burgemeester.

Onderdeel L is uitvoerig toegelicht in paragraaf 3.1 van het algemeen gedeelte van deze nota.

Onderdeel M betreft een verruiming van het vrijstellingsregime, op advies van het Cbp, voor registers, wachtlijsten en dergelijke tot verwerkingen ten behoeve van benoemingsprocedures van elke denkbare aard.

Onderdeel N is uitvoerig toegelicht in paragraaf 3.1 van het algemeen gedeelte van deze nota.

Artikel IV

Gekozen is voor inwerkingtreding bij koninklijk besluit met de mogelijkheid om wat betreft het tijdstip van inwerkingtreding te kunnen differentiëren tussen de artikelen en onderdelen daarvan. Verwacht wordt dat er enige tijd benodigd is om de wijzigingen in de Meldingsregeling Wbp aan te brengen die voortvloeien uit artikel II van dit besluit. Ook het Cbp heeft enige tijd voor het aanpassen van de meldprocedures.

De Minister van Justitie,